

Sisäministeriö
Maahanmuutto-osasto

Sisäministeriön rajavartio-osaston lausunto

Sisäministeriön maahanmuutto-osasto on pyytänyt rajavartio-osastolta lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi ulkomaalaislain muuttamisesta. Esityksessä ehdotetaan, että Suomessa oleskeleva henkilö, joka täyttää työntekijän oleskeluluvan myöntämisedellytykset kaikilta muilta paitsi voimassa olevan matkustusasiakirjan osalta, voisi saada hakemansa oleskeluluvan ja muukalaispassin kansallisen passin hankkimista varten. Lisäksi lakiin ehdotetaan lisättäväksi tilanteet, joissa matkustusasiakirjavaatimuksesta voitaisiin kansainvälisten velvoitteiden, erityisesti perhe-elämän suoja, turvaamiseksi poiketa.

Hallituksen esityksen mukaan ehdotuksella edistettäisiin sitä, että Suomessa oleskelevien henkilöiden henkilöllisyydet saadaan viranomaisten tietoon. Erona Maahanmuuttoviraston aiempaan soveltamiskäytäntöön olisi se, että ehdotetussa sääntelyssä ei edellytettäisi, että hakijan henkilöllisyys olisi selvitetty tai varmistettu ennen luvan myöntämistä. Tämä edellytys ei kuitenkaan aiemminkaan ole koskenut tilanteita, joista nyt ehdotetaan säädetävän 35 §:n 1 momentin 3 ja 4 kohdissa. Lähtökohtaisesti henkilöllisyys pyritään aina selvittämään turvapaikka- ja oleskelulupamenettelyissä niin hyvin kuin se on mahdollista. Näin tehdään tänä päivänä myös niissä tilanteissa, joissa matkustusasiakirjavaatimuksesta lain nojalla jo nykyisin poiketaan. Henkilöltä edellytetään yhteistyötä viranomaisten kanssa henkilöllisyyden selvittämiseksi sekä aktiivisia toimia kansallisen matkustusasiakirjan hankkimiseksi. Esityksen mukaan edellytyksenä matkustusasiakirjavaatimuksesta poikkeamiseen olisi, että oleskeluluvan myöntämisen kaikki muut edellytykset täytyvät. Tähän sisältyy muun muassa edellytys siitä, että ulkomaalainen ei vaaranna yleistä järjestystä ja turvallisuutta ja sitä, ettei maahantuloa tai maassa oleskelua koskevia säännöksiä kierretä.

Rajavartio-osasto kiinnittää huomiota siihen, että saattaa olla mahdollista, että järjestelmä mahdollistaisi sen hyväksikäyttöä tilanteissa, joissa henkilö on antanut Suomeen tullessaan väärät henkilötiedot viranomaisille. Henkilön oleskelulupa ja muukalaispassi perustuisivat henkilötietoihin, joiden perusteella henkilö ei voisi hankkia kansallista matkustusasiakirjaa. Väärillä henkilötiedoilla maahan jäävät henkilöt saattaisivat muodostaa uhkan yleiselle järjestykselle ja turvallisuudelle eivätkä näin ollen täyttäisi oleskeluluvan myöntämisedellytyksiä.

Rajavartio-osasto pitää kannatettavana, että oleskeluluvan ja muukalaispassin voimassaoloajat sitodetaan toisiinsa ehdotetulla tavalla ja, että oleskelulupa ja sen yhteydessä myönnettävä muukalaispassi myönnetään yhdeksi vuodeksi. Tätä lyhyempi aika matkustusasiakirjan hankkimista varten saattaisi muodostua epätarkoituksenmukaiseksi.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Sisäministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 26
00023 Valtioneuvosto

Kirkkokatu 12
Helsinki

0295 480 171
+358 295 480 171

09 160 44635
+358 9 160 44635

kirjaamo.sm@govsec.fi
www.intermin.fi

Rajavartio-osaston osastopäällikkö, kontra-amiraali

Markku Hassinen

Ylitarkastaja, varatuomari

Karolina Henriksson

Jakelu SM MMO Maahanmuutto-osasto

Tiedoksi SM RO Oikeudellinen osasto
SM RO Raja- ja meriosasto

VN/13867/2021-SM-11

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: